

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilviterkek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petitsora 50 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolvas szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lap tulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

A Jurák-pör ítélete.

A Jurák-pör érthető érdeklődést keltett nemcsak nálunk, hanem másutt is mindenfelé. Erre való tekintetből a tanúk vallomásainak mellőzésével egész terjedelmében közöljük az indoklást, melylyel a tárgyaló járásbíró a lapunkban már közölt ítéletet a nyilvánosság előtt kihirdette. Hozzuk az ítéletet majdnem szó szerint, hogy mindenki lássa azt a felfogást, mely a járásbírósgát az ítélet kimondásába vezérelte.

A közzétett vádlott ellen vádat emelt a btk. 191 §-ba ütköző vallás elleni vétség címén azért, mert mult évi december 1-én a templomban isteni liszteletre összegyűlt horvát ajku magyar állampolgárok előtt a magyar nyelv iránti ellenszenv felkeltésére irányuló és alkalmas beszédet mondott és vádat emelt a btk. 38 §-ba ütköző állam elleni kihágás miatt, mert vádlott a viziszentgyörgyi elemi iskolában a hittani órák alatt az iskolai tankönyvek közé fel nem vett illyr nyelvű tankönyvet használt.

A bíróság az előadott tanuvallomások alapján a következő tényállást állapította meg: Vádlott 1907. évi december hó 1-én a viziszentgyörgyi róm. kath. templomban, hajnali misére összegyűlt igen nagyszámu hívójéhez az oltárról, közvetlen kapcsolatban a szent beszéddel, a magyar nyelvet, mint tannyelvet lekicsinylő, a magyar tanítást becsmérő, s a kormány által nem engedélyezett tankönyvből való tanításra buzdító s a viziszentgyörgyi községi iskolába, a melynek tannyelve már évek hosszú során át a magyar, a horvát tan nyelv behozatalának követelésére buzdító beszédet mondott, azt állítván, hogy hívőinek ezt követelni joguk van, mi által, az állam által elismert vallás szertartásaira rendelt helyiségben botránnyal követelt el. Ugyanis a vallásosság egyedül az, amelynek mindenki, a legsanyarubb és legalsóbb sorsuak is, részesei lehetnek, s így e tényező képes csak arra, hogy a szenvedelmek felett uralkodva, a lét küzdelmeiben külön érdekcsoportokra szétfoszlott tömegeket a meggyőződés erejével egy erős kötelékkel összefűzze, egyesítse. A vallás ily irányadó tényező gyanánt azonban csak akkor szolgálhat, ha lényegét az egyéni lelkiültre gyakorolt vonzó ereje, a benső életet teljesen átható tartalma meríti ki. A vallásosságának ily tényezővé fejlesztése a lelkes hivatása, s a lelkes ezt a hivatását csak akkor tölti be, ha elsősorban magát távol tartva minden szenvedélytől, hívői közt az egymás iránti becsülést és szeretetet istápolja, ha mindenütt, de különösen a vallás szertartásaira rendelt helyen, a templomban, hívőihez minden más célzattól ment, egyedül a vallás-erkölcsi nevelést célzó oktatásokat intéz. Miből önként következik, hogy ez a lelkes részéről kizár minden oly be-

szédet, mely a vallás magasztosságával szorosán össze nem függve, a hívők egy részére bántólag hathat, a hívők egy részét egyenesen lekicsinyli s így egyeseket pellengetre állítva, őket ezzel megbotránkoztatja.

Mint hogy a vádlottnak már körülírt beszéde nem a vallás magasztosságaiból fakadt, nem a hívők közti szeretet és vallás-erkölcsi érzet istápolását, hanem ezzel ellenkezőleg a magyar nyelv, a magyar tanítás és közvetve a magyar tanító és annak halóságai ellen gyűlöletet és megvetést célozta, minthogy továbbá az 1907. XXVII. tc. 18. §-nak 2-ik bekezdése világosan rendelkezik az iránt, hogy minden oly népoktatási tanintézetekben, a melyekbe az állam nyelve van egyedüli tanítási nyelvül bevezetve, s ez az állapot többé meg nem változtatható; minthogy továbbá a viziszentgyörgyi községi népiskolában már évek óta a tannyelv kizárólag a magyar s így oda a horvát tan nyelv többé be nem hozható, — vádlott hiteit tehát szándékosan megtevésztette, midőn nekik azt mondta, hogy a horvát nyelvnek tannyelvként való behozatala nekik jogukban áll: az 1907. évi XXVII. tc. 2-ik §-nak 1. c. pontjában körülírt fegyelmi vétséget követett el, mert a magyar nyelvnek törvényben meghatározott alkalmazása ellen beszélt, s valótlanul állított mint pap a vallás legszentebb helyén, a templomban, miert is cselekményét, mint a hivatásáról megfelelő pap cselekményét, botránynosnak kellett megállapítani.

Mint hogy ezek szerint a btk. 291 §-ba ütköző vallás elleni vétség összes tényállás-elemeit vádlott cselekménye kimeríti, őt e bűncselekményben bűnösnek kimondani kellett.

A büntetés kiszabásánál a bíróság, mint súlyosbító körülményt, figyelembe vette, hogy vádlott hasonló bűncselekményért már büntetve volt; ezzel szemben mint tulnyomó enyhítőt figyelembe vette, — vádlott részbeni beismerését, fanatizmusából kifolyó, továbbá hevületeken, izgatott természetét, végül azt, hogy lelkes s így a fogság büntetésnek legkisebb mértéke is reá nézve oly súlyos lenne, hogy bűnösségével arányban nem állana, mert a bíróság a btk. 92 §-nak alkalmazását indokoltan találta, a büntetés pénzbüntetésben állapította meg.

A btk. 38 §-ba ütköző állam elleni kihágás miatt az eljárást azért kellett megszüntetni, mert vádló vádját elejtette.

Az iratoknak a zágrábi érsekhez, mint vádlott felettes hatóságához való áttételét a fentforogni látszó fegyelmi vétség vonta maga után.

Az ítélet egyéb rendelkezései a rendelkező részben hivatkozott törvény szakaszokon alapulnak.

Tanítóköri közgyűlés.

A Muraközi Tanítókör ez idei közgyűlése f. hó 7-én Ráczkanizsán tartotta meg. Megjelentek azon: Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő, Szenteh. Dezső gazd. szaktanár, Vraná Frigyes muraszentkereszti földbirtokos, Purics Lukács stridói segédlelkész, több kartárs a Murántulról, tanügybarát és a tanítókör tagjaiból mintegy 60 tag.

Gyűlés előtt reggel 8 órakor Ivkó János stridói plébános ünnepélyes „Veni Sancte”-t tartott, melyen a tanítókör tagjai és számos hívő velt részt, szent mise alatt az áll. népiskola tanulói magyarul énekeltek; 9 órakor pedig Grau Géza gyakorlóiskolai tanító a magyar beszédre való szoktatás módját mutatta be gyakorlatilag az áll. népiskola I. és II. osztályában. A mintatanítást, mely mindvégig tanulságos volt, a jelen voltak nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgattak; annak befejeztével pedig kir. tanfelügyelő indítványára a tanítókör jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Grau Gézának a bemutatott sikeres és tanulságos gyakorlati tanításért.

A gyakorlati tanítás után 10 órakor Brauner Lajos körelnök nyitotta meg a közgyűlést egy rövid beszéd keretében, melyben a tanítósnak nemes hivatása fölött elmélkedett; majd melegen üdvözölte Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanácsos, tanfelügyelőt, Zrínyi Károly tanítóképző-intézeti igazgatót, aki igazgatói minőségében ezuttal először jelent meg a járás köri gyűlésen, a gondnokság és közs. előljáróság tagjait, a kartársakat, valamint a megjelent vendégeket.

Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő meleg szavakkal köszöni meg a járásköri elnök gyöngéd megemlékezését s lelkes buzdítással kéri Muraköz tanítóit, hogy azt a sok jogos reményt, melyet az új népoktatási törvényalkotás kapcsán nemcsak a miniszter és törvényhozás, de az egész társadalom fűz a magyar népiskola jövőjéhez, testi és lelki erejük összességével a hazaszeretet nemes rajongásával egy szent életcél törhetlen odaadásával igyekezzenek valósuláshoz juttatni.

Majd Zrínyi Károly tanítóképző-intézeti igazgató köszöni meg a róla való szives megemlékezést, s lelkes beszéd kíséretében biztosítja a muraközi tanítósgot, hogy ő továbbra is az marad, aki a multban volt, mint igazgató fenn óhajtja tartani a kapcsolatot az anyaintézet és a tanítósg között s ezért a jövőben is ki akarja venni részét a tanítókör munkásságából, hogy így együttesen, a maga erejével s szeretetével is, valamennyien közreműködünk a haza és tanügy szolgálatában.

A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesí-

lésére Polesinszky Emilné és Martincevicz Julcsa küldettek ki.

Ezek után a közgyűlés a már lapunkban közlétt tárgysorozat szerint folyt le:

1. Tudomásul vette a közgyűlés a választmány működéséről szóló évi jelentést, a melyet Polesinszky Emil jegyző olvasott fel.

2. Bezenhofer Mihály nagyfaluasi áll. tanító »A történelem tanításáról« valamint a »Tárgycsoport-képek a beszéd- és értelem gyakorlatok tanításánál« c. tételről tartott igen érdekes és tanulságos felolvasást.

Bezenhofer kártársnak ugy egyik, mint másik előadásához több felszólalás történt, majd előadónak a közgyűlés szép és tanulságos felolvasásért jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét.

3. A számvizsgáló-bizottság jelentését, mely szerint a f. tanévben 456 12 kor. bevétellel szemben 203 76 kor. kiadás volt, s így a pénztári maradvány mint vagyon 252 36 kor. tesz ki, a közgyűlés tudomásul vette, s a felmentvényt mindkét irányban megadta.

4. A folyóúgyek kapcsán jelentés tételt a következő dolgokról: a) A tanítókörnek F. J. T. H. alapítványa ez idő szerint 2869 kor. 54 fillért tesz ki. b) Az 1906-ik évben szervezett s a tanítókör tulajdonát képező könyvtár 31 kötet, füzetből áll.

5. A jövő közgyűlés helyéül Drávavárhely nagyközség jelöltet ki.

6. Az indítványok során elfogadta a közgyűlés az elnökség azon indítványát, mely szerint kerestessék meg a »Zalamegyei Áll. Tanítótestület« központi elnöksége az iránt, miszerint az alapszabályzat 25-ik §-a akként módosíttassék, hogy a központi választmányának évenként egyszer megtartandó gyűlései mindenkor a központi székhelyül időről-időre kijelölt helyen tartassanak meg.

A három évinél is több hátralékkal vezetett hátralékosok tagdíjainak behajtása tárgyában pedig elfogadta és határozattá emelte körelnök azon indítványát, hogy minden iskolai év első negyedében azon hátralékos tagoktól, kik három évinél is több hátralékkal bírnak, az azon ideig esedékes összes tagdíjhátralék ügyvéd útján hajtassék be.

A folyó ügyek kapcsán Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő nagyon tüzetes és lelkes előadás kapcsán irányozta a közgyűlés figyelmét a »Zalavármegyei Közművelődési Egyesület« magaslatos céljai felé. A közgyűlés, mely az egyesület alapító tagjai közzé is belépett, élénk tetszéssel fogadta királyi tanfelügyelő előterjesztését s egyhangu határozatban kimondotta, hogy az egyesület minden irányban, a legnagyobb odaadással fogja támogatni nagyfontosságú munkásságában.

Majd felhívja kir. tanfelügyelő a tanítókör tagjainak figyelmét a legutóbb kiadott, s az Ifjúsági könyvtárak kezelésére vonatkozó miniszteri rendeletre. Egyben bejelenti, hogy Dienes Károly tanítóképző-intézeti rajztanár az új rajztanítási módszer szerint elkészített népszerű rajzokból a pünkösdi ünnepek alatt a tanítóképző-intézetben kiállítás rendez, ezen rajzkiállításra, mely kulturális ünnepszámába megy, előre is felhívja a tanítókör figyelmét.

Bezenhofer M. áll. tanító két rendbeli indítványa: Zalavármegye fali térképének kiadása, valamint hogy a kör indíton szorgalmat, hogy a nyugdíjas tanítók és azok özvegyeinek segítése a törvényen kívül, — míg az új nyugdíjtörvény meglesz, — emeltessek, a közgyűlés által elfogadlatott.

Végül a közgyűlés elnök indítványára a ráckanizsai előjárásnak és tanítótestületnek jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét a gyűlés érdekében kifejtett tevékenységeért, vendéglátásáért.

A közgyűlésből kifolyólag a tanítókör táviratilag üdvözölte a kultuszminisztert és Zalavármegye főispánját.

Apponyi miniszterhez intézett távirat szövege ez:

»A muraközi tanítói járáskör mai napon Ráckanizsán megtartott közgyűlése alkalmából mely hódolattal üdvözöljük Excelenciát s a határszéli lelkiismeretünkre bízott nemzeti érdekek hűségese s kötelességtudásban soha lankadni nem tudó védelmének szent fogadalmával kérjük Istent, hogy Nagyméltóságodat a magyar kultúra történetében örök nyomokat hagyó alkotásainak beteljesítésére, minden magyar tanító büszkeségére és boldogságára, áldja meg a nemes és hosszú élet áldásával.

A járáskör megbízásából: Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Brauner Lajos járásköri elnök.

Batthyány Pál gróf főispánhoz az alábbi üdvözőlő távirat küldetett:

»A muraközi tanítói járáskör mai napon Ráckanizsán megtartott közgyűlése alkalmából a »Zalavármegyei Közművelődési Egyesület« munkatervébe leendő beilleszkedését tárgyalva, mely tisztelettel üdvözli Méltóságodban a társadalmi kultúrtörökvések lelkes zászlóbontóját. Fogadja Méltóságod azon hő igéretünkét, hogy az egyesület nemes céljait, mint tanítók, mint magyar emberek s a magyarságnak itt a határszéli hű apostolai egyképen odaadással és szeretettel fogjuk ápolni.

A közgyűlés megbízásából Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő, Brauner Lajos járásköri elnök.

A közgyűlés pont délen körelnök lelkes eljenzésével véget ért, mely után délután 1 órákor 80 területű társaság volt a Kozma-féle vendéglőben. Nem mulaszthatjuk el, hogy ezuten meg ne emlékezzünk arról a párhallan, s valóban dicséretet érdemlő kiszolgálásról, a melyet a vendéglő tulajdonosa ezuttal kifejtett. A kitünő ételek, italok, a rend, tisztaság mindenkinek meglepetést, s teljes meglepedést szereztek.

— **Folyóvizeink szabályozása.** Darányi Ignác földművelésügyi miniszter szerdán terjesztette az országgyűlés elé azt a törvényjavaslatot, amely a vízberuházásokról szól s amelynek célja, hogy a korábbi években nagy költséggel szabályozott folyóinkon a vízi forgalmat ismét helyre lehessen állítani, azt a modern igényeknek megfelelően biztosítani. Ennek a törvényjavaslatnak közgazdasági értéke annyira szembeszökő, hogy a

rövidre fogott javaslatban tervezett munkálatok pusztá felsorolása egy új perspektívát nyitja meg azoknak a nagyszabású közlekedési utaknak, amelyekre hazánk egyre fejlődő iparának, gazdaságának és kereskedelmének elkerülhellen szüksége van. 3. §-ának rendelkezése szerint az engedélyezett 192.000.000 koronából 1908. évtől kezdve évenként 7.500.000 korona lesz igénybevehető, vagyis egy eszlendőben a már meghatározott munkaorogrammból csupán annyit lesz végrehajtható, ami ennek az összegnek megfelel, úgy, hogy az egész vízi beruházás az ország anyagi erejének nem túlságos megterhelésével válik valósággá, törvényjavaslat alapján felhatalmazatik a miniszter, hogy többek között a Dráván és a Murán vízfolyási, hajózási egyéb szabályozási munkálatokat végrehajthasson. A Dráva szabályozásából Muraköznek nem jut, de ránk nézve annyiban bír fontossággal, mert ezuttal nagy hajók is járnak rajta Zákányig, melyeknek csatlakozásuk lesz a fiemei vonatokhoz. A Mura magyarországi szakaszának szabályozását a parti birtokosok érdekei kívánják, de szükséges azért is, mert az osztrák folyórészen mozgásba hozott s a határszakasz rendezése folytán a már kizárólag Magyarország területére eső folyórészekre tovasodott s itt megnyugvásba kerülő nagymennyiségű hordalék következtében a helyzet folyton rosszabbodik. A Murán végrehajtott összes munkálatok költségeit 8920000 koronában állapították meg.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Eljegyzés.** László Béla dr. helybeli ügyvéd, eljegyezte Czvetkovics Antal takerékpártanár igazgató kedves leányát, Gizella kisasszonyt.

— **Vásár.** Bottornya községben a június 8-ra eső országos vásár ez évben kedden, június hó 9-én tartatik meg.

— **Utóállítás.** Nagykanizsán ezentul minden hó 5-én tartanak utóállításokat. A sorozásra rendelt újonckötelesek a sorozás napján reggel 8 órákor kötelesek — személynazonosságuk igazolása mellett — a katonai ügyosztálynál jelentkezni.

— **A főispán köszönete.** A »Muraközi Tanítókör« f. év május hó 7-iki, Ráckanizsán megtartott közgyűléséből táviratilag üdvözölte gróf Batthyány Pál Zalavármegye főispánját. Ezen üdvözlésre a főispán a tanítókör elnökéhez a következő táviratot küldte: »Közgyűlésük alkalmából küldött szíves megemlékezésüket annyival inkább köszönöm, mert a megyebeli tanítói kar hazafias és miuden kulturális nemzeti eszméért lelkesülő tábora egyforma buzgóságot és szorgalmat tanusít a nemzetiségi vidéken is, s ezen nemes igyekezetükhöz teljes sikert kíván és Isten áldását kéri gróf Batthyány Pál.

— **Köszönetnyilvánítás.** Gróf Festetics Jenő ur Ó méltósága Csáktornya nagyközség szegényházának ez évben is 7 méter-mázsa rozsoat kegyeskedett adományozni.

ENERGIN
EGY EGÉSZ DOBOZ ÁRA 2-50 KORONA.
Kapható a gyógyszerárakban, de biztosan az
ENERGIN VALLALATNAL PÉCSETT,
mely 6 dobozt bérmentesen szállít.

Leghathatósabb és legizletesebb hizláló és vértisztító szer!

Számos előkelő orvosnánér és szaktekintély által kitünő eredménnyel kipróbálva!

Gyermekeknek: Siettet a járást és fogzást, eloszlatja a mirigyeket és az ótvart — biztosítja a csontok és izmok ép fejlődését — javítja és rendezi az emésztést.

Felnőtteknek: Utólérhetetlen vérképző, gyengédkedőknél erősítő és mirigyoszlató szer, — mellbajosoknál megszünteti az izzadást és elősegíti a gyógyulást.

melyért a községi előjáróság ez uton is hála-köszönetét nyilvánítja.

— **Miniszteri köszönet.** Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter a »Muraközi Tanítóképző-nek üdvözölő táviratára Dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelőhöz a következő sürgőnyt küldte: »A tanítói járáskör közgyűléséből kelt üdvözlésüket köszönöm, szívből viszonzom és hazafias munkásságukra Isten áldását kérem. Apponyi.«

— **Kinevezés.** Zalavármegye főispánja a murakirályi anyakönyvi kerületbe Kalmár Jánost, a tükészentgyörgyi anyakönyvi kerületbe pedig Kádár Sándor okleveles jegyzőt nevezte ki anyakönyvvezető helyettesé teljes hatáskörrel.

— **Talált tárgy.** Csáktornya a Jókai utcában egy drb. óralángra való, arany keretű 6 kor. értékű — kis fényképtartó, kártya alakú függelék találtatott. A tárgyat megfelelő igazolás mellett tulajdonosa a helybeli főszolgabírói hivatalnál átveheti.

— **Adókievítő-bizottság.** Az 1908—10 évekre szóló új időszak III. oszt. kereseti adó kivetési munkálatai részben már készen is vannak. Muraközben két adókievítő bizottság fog működni: A bizottságokba a pénzügyigazgató jelöl ki egy elnököt, két rendes tagot, kiknek egyike helyettes elnök és két póttagot, ezeken kívül a politikai hatóság (az alispán) is két rendes és két póttagot. Mindkét fórum betérjesztve a maga jelölőit, Muraköz két járásában a bizottságok névsora a következő: Csáktornya: Tóth István elnök, dr. Hajós Ferenc és Cvetkovics Antal rendes, Benedikt Béla és Petrics Ignác póttagok. — A vármegye részéről Murk István és Kohn Hermann rendes, Wollák Rezső és Kornfeind Nándor póttagok. — Perlakon: dr. Böhm Sidney elnök, dr. Zakál Lajos rendes, Ebenspanger Miksa és Meszárics István póttagok. — A vármegye részéről dr. Tamás János és Platthy Tivadar rendes, Hermann János és Spitzer József póttagok. Az adókievítő bizottságok már f. hó második felében megkezdik működésüket úgy, hogy július havára a kivetési munkálatok be lesznek fejezve. A csáktornyai bizottságban a kincstár képviselője s egyben előadója Arany Izor számvizsgáló lesz. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóit Gyenge Sándor titkár fogja referálni.

— **Tűz.** Kotorban f. hó 10-én délután 4 órakor kigyulladt Dolencsics Pál pajtája s rövid háromnegyed óra alatt elégett a háza, valamint Cziczeli Márton háza, pajtája 2 disznaja, 1 borjuja és Kedmenecz Balázs nagy szalma fődese háza. — A kár körülbelül 2000 kor. Szerencse, hogy csendes idő volt, s a derék tűzoltóság a legnagyobb erőfeszítéssel ellene szegült a veszedelmes elenségnek, mert a vörös kakas ép azt a helyet kereste ki magának, hol a szalmafődese házak a gazdasági épületekkel egymás hátán vannak. A tűz állítólag gyermek játékból eredt.

— **Kinevezés.** Zichy Ágost gróf a belatincai plébániára Zrinyi Károly szombathelyi egyházmegyei lelkészt, volt szent-sebertyéni adminisztrátort nevezte ki plébánosnak. Zrinyi Károly legutóbb Északamerikában működött mint misszionárius s mint ilyen a thooipi kath. hitközségnek volt a plébánosa.

— **Tűzvész Őrségén.** F. hó 13-án nagy tűz volt Muraköz egy virágzó községében, Őrségen. A tűz délelőtt 10 órakor ütött ki Kollárics János Őrségi lakos házában s a rendkívüli erős szélvész következtében alig

egy fél óra alatt elhamvadt 6 lakóház, 55 gazdasági épület, gazdasági eszközök és a baromfi állományok jó nagy része. A kár oly nagy, hogy ez még most nem állapítható meg. A elégett épületek közül 12 általában nem, a többi pedig 13 ezer korona erejéig volt biztosítva. A nyomozás azonnal megejtetett, amikor is konstatáltott, hogy a tűzet Kollárics János 8 éves Pál fia okozta, ki iskolás gyermek léte sem írni, sem olvasni nem tud, s ki az napon apja padlására ment cigarettázni. Nagyon alapos a gyanu, hogy a gyermeknek — a tilalom dacára — egy ottani szatócs adott gyújtót. A tűzvész okozása miatt úgy a fiu apja, mint pedig a szatócs a büntető bíróságnál felelősek. A csáktornyai járás főszolgabírája az Őrségi leégették segélyezése érdekében rögtön kérelemmel fordult a vármegye alispánjához, kérve, hogy a vármegye területén könyvgyűjtő gyűjtése engedélyeztessék. — Mi is felhívjuk lapunk t. előfizetőit és olvasóit az Őrségi leégették segélyezésére. Kérjük, hogy jószívűségükkel és bármily csekély áldozatkészségükkel tegyék lehetővé azt, hogy szegény, s a nyomorban sanyilódó Őrségi polgártársaink jelenlegi nehéz helyzete némiképp is elviselhető legyen. Egyuttal ismételtén felhívjuk Muraköz lakóit a legutóbb kiadott tűzrendészeti szabályrendelet ide vágó pontjaira, vigyázzanak, kíséreljék figyelemmel gyermekeik napi foglalkozásait, s ne engedjék, hogy azok felügyelet nélkül a háznál legyenek, s tiltsák meg őket a legnagyobb szigorúsággal abban, hogy gyújtót vegyenek kezükbe, avagy hogy cigarettázzanak. A szatócsok pedig ily tűzvész okozó áruikkal okosan és lelkiismeretesen bánjanak el; hiszen mint a fentebbi eset mutatja, az Őrségi szatócsnak tulajdonítható, hogy a község jó nagy része a lángok martaléka lett. Ami pedig ily nagy tűzesetek alkalmával az oltásbani segítséget illeti, felhívjuk a körjegyzők és előjáróságok szives figyelmét arra, hogy szerencsétlenségek esetén iparkodjanak gyors értesítésükkel lehetővé tenni azt, hogy a nagyobb, s modern tűzoltószerekkel ellátott tűzoltó-egyesületek mielőbb kivonulhassanak a veszedelem színhelyére. Hiszen egymás segítségére vagyunk utalva. A helybeli tűzoltóság szives készséggel részt vett volna a mentés munkálataiban, ha idejekorán értesül arról, hogy melyik községben pusztít a vörös kakas. Egy lovaküldőnccel elejét lehetett volna venni annak, hogy a tűz oly nagy arányokban pusztítson. Bizony a nagy szélvész által felvert porfelhők mindent eltakarok a néző előtt, s így derék tűzoltóink nem is sejtették, hogy minő óriási tűz pusztít a Csáktornyától nem is oly nagy távolságban fekvő Őrség községben.

— **Utcáink öntözése.** Több oldalról merült fel panasz, hogy Csáktornya utcái most, amikor oly hirtelenül fellépett a nagy melegség, s térdigérő porban kénytelen az ember járkálni, nem öntöztetnek. Sokan a mulasztást városunk tevékeny birájának tulajdonítják. Utána jártunk a dolognak, s megnyugtathatjuk a t. városi közönséget, hogy korántsem a városbíró hibás e dologban. Ugyanis a két vashordó-formájú öntözőkészülék átalakítás végett idejekorán felküldött egy fővárosi gyárba, ahonnan az előjáróságnak többszöri, részint levélben, részint távirati uton való megsúrgetésére, — tájadalom, — még mai napig sem érkeztek meg. Mert, — jegyezzük meg, — az előjáróság a magas kormány intencióhoz híven mindenben a magyar ipar támogatását tartja szem előtt. Nem ő rajta mulik, hogy a fő-

városi gyár oly nehezen képes megfelelni a község megrendeléseinek.

— **Tavaszi mulatság.** A helybeli iparos ifjak egyesülete pünkösdvásárnapján, kedveszöllen idő esetében a rákövetkező hétfőn tavaszi táncmulatságot rendez.

— **Hirdetmény.** Ezennel közzétételik, hogy Csáktornya község, továbbá az ide tartozó összes majorok, puszták, malmok, tanyák és telepeken lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó esztendőben legalább 26. életévét betölti, a magyar nyelvet érti, azon írni olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót fizett — amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 2 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bír, továbbá az adózókra való tekintet nélkül: köztisztviselő, lelkész, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdaság, gyógyszerész, vegyész, erdész, Bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá az, aki a felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki a középfiskolai záróvizsgát letette, f. évi május hó 26. tól 28-ig terjedő napokon d. e. 8-tól 12 óráig — az alaprajzromba való felvétel végett — a városház nagyertermében székelt őrszeirő bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik. Kelt Csáktornya 1908. május 3-án. Az őrszeirő bizottság.

— **A csáktornyai gőzmalom részvénytársaság** való átalakulása, mint halljuk a részvények teljes lejegyzése folytán befejezett tény. A jövő vasárnap tartja a »Zrinyi szálló« nagyertermében alakuló közgyűlését. Városunk ezen tekintélyes és az egész vidékre előnyösen kiható iparvállalatának megerősödését örömmel vesszük tudomásul. Életképességéhez a kedvező körülmények és a vezetőség szak- és kereskedelmi képzettsége elegendő biztosítékot nyújt.

— **Az állami gyermekvédelem.** A gyermekvédelem állami szervezése egyike a magyar állam legszebb alkotásainak. A társadalom azonban alig vesz tudomást arról a nagy munkáról, amely a gyermekvédelem keretében folyik, jóllehet az intézmény megalkotásánál a törvényhozás és a kormány nagy szerepet szánt a társadalomnak. — Zalaegerszegen a szombathelyi gyermekmenhely telepet létesített s ezt fokozatosan fejlesztetni óhajta úgy, hogy a jövőben minél több állami gondozásba vett gyermek legyen itt tápszülőknél elhelyezhető. Dr. Lévai Ödön igazgató főorvos a mult héten Zalaegerszegen járt egyrészt azért, hogy a telepet s az itt kihelyezett gyermekeket megvizsgálja, másrészt azért, hogy a társadalmi akciót szervezze. Érintkezésbe lépett Trsztyánszky Ödön vármegyei árvaszéki elnökkel és Dr. Korbai Károly polgármesterrel, aki a fővárossal együtt meglátogatta a kihelyezett gyermekeket. Legközelebb szerveztetni fog a telepizottság.

— **Lopás az állomáson.** F. hó 10-én éjjel a helybeli vasuti állomáson a váróteremben Zorián Mária polstraui lakos kárára annak csomagjából mig az aludt egy ismeretlen nő, akire Zorián csomagját bízta, 41 kor. készpénzt és több ruhaneműt, összesen 53 kor. értékben ellopta. Az Őrs részéről a nyomozás megejtetett, tettest feltalálni azonban nem sikerült. A nyomozás tovább folyik.

— **Az évről és tanítóképző vizsgálatok** a helybeli áll. tanítóképző-intézetnél a következő sorrendben tartatnak meg. A IV. évesek osztályvizsgálat május 25-én, a magántanulók osztályvizsgálat május 27-én, a hittani vizsgálatok június 13-án, az I. II. és

III. évesek osztályvizsgálatai június 15—17 tartanak meg. A tanítóképesítő-vizsgálatok írásbeli része június 1—3, a szóbeli része június 22 és következő napjaira van kitűzve. Az iskolai év ünnepes befejezése június 13-án reggel történik.

— **Körözvény.** Krajcsics Magdolna volt bikásdi lakos mielőtt egy cselédugyben kihallgatható lett volna, ismeretlen helyre távozott. A csáktornyai főszozolgabírói hivatal Krajcsics ellen a nyomozást elrendelte.

— **Hirdetmény.** Csáktornya nagyközség előljárósága közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság által érvényesített 1908. évi tőkekamat s járadékadó kivetési lajstrom f. hó 17-ik napjától f. hó 26-ik napjáig Csáktornya községhezánál 3. sz. alatt 8 napi közzsemlére kitéve lett. Csáktornya, 1908. évi május 16-án. A községi előljáróság.

— **Anyakönyvi statisztika.** Születtek: 1908. ápril 7. Varga József urod. cseléd és neje Modrinyák Teréz fia József. — Ápril 7. Petrics István cs. és kir. uhlános őrmester és neje Sztérnát Julia fia Rudolf. — Ápril 12. Koszér András selyemteny. felügyelő és neje Czechmeiszter Ilona leánya Rózsa. — Ápril 16. Vidovics János szobafestő és neje Megla Viktoria leánya Paula. — Ápril 23. Magdalenics István földmives és neje Tkalcsecz Teréz leánya Mária. — Május 1. Nádasdi Nándor fodrász és neje Hirschsohn Malvin leánya Anisia. — Május 4. Závodszi Katalin szakácsnő fia János. — Május 6. Jánosics József csizmadia mester és neje Golenkó Ilona leánya Ilona. — Halalozás: Ápril 5. Özv. Verbáncsics Márkné szül. Lesnyák Apollónia 88 éves. — Ápr. 6. Czeczár Viktória tanuló 13 éves. — Ápr. 7. Varga József egynegyed óras. — Ápr. 17. Vábecz János földmives 83 éves. — Ápril 19. Koszér Rózsa 7 napos. — Ápril 21. Pollák István földmives 87 éves. — Ápril 25. Robb Julianna 4 éves. — Ápril 29. Goddec János polg. isk. tanuló 15 éves. Ápril 29. Dervarits Erzsébet házicseléd 19 éves. — Május 4. Verbáncz Ferenc 19 hónapos. — Május 5. Vidovics Paula 18 napos. — Május 5. Kengyer Mária 9 hónapos. — Május 9. Özv. Heisig Ferencné szül. Mitterstiller Erzsébet magánzó 79 éves. — Május 10. Özv. Pintarics Balázsné sz. Véghe Teréz 77 éves. — Házasság: Kövesi Kálmán szatolcs Hirschler Gizellával.

— **Alsólendva — muraszombati vasút.** Alsólendvától Muraszombatig vezetendő vasút érdekeltésére újból mozgolódik, hogy régi tervét valószínűsítse. Gróf Batthyány Zsigmond enklétele alatt értekezletet tartottak, amelyen megalakították az előkészítő bizottságot. A vonat 32 kilométer hosszú volna, amelynek kiépítése 3.200.000 koronába kerülne. Ebből 548.000 kor. fedezze az állam, 192.000 kor. remélnék Zala- és Vas megyéktől, 358.000 kor. az érdekelt községektől és magánosoktól.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen jó édes anyám elhunytá alkalmával akár szóban vagy írásban, akár a temetésen való személyes megjelenésükkel mérhetetlen fájdalom enyhíteni kegyesek valának, úgy az adóhivatal tisztikara a küldött koszorúért, fogadják ez uton hálas köszönetem.

Csáktornya, 1908. május 16.

Heisig Ferenc.

C S A R N O K.

Aurea mediocritás.

— Horatiusz. —

*Licinusz! úgy élsz csupán helyesen,
Ha nem remegsz, alkényszaredeleten, sem
Azért a tengertől, mivel olyan mély:
És, ha nem ítélősz tőle szorongva
Azért se, ha viharzik háborogva.*

*Ki az arany középszer fele hajlik,
Az elkorultó úgy az ósdi hajlik
Utálatos mocsokját, valamiképp
Híjjával van a ronda koclecsőknek:
Nyugalmas udvara a józan főeknek.*

*Zegernye fergeleg maga s fenyőnek.
Gyakrabban ront neki. S ha romba dőlnek,
Szörnyűbb robajjal omlanak a tornyok.
S ha hogy lesújt netán a röpke villám:
Az is a nagy hegyormokot veri ám.*

*Az óvatos kedély remél a bajban,
S remeg, ha kedvező viszony között van,
Aggódva fél a sors szépségeitől.
De Jupiter hajt visszataszóság közé
S ugyan ő az időben meg is őrzi.*

*Ha most ebül: örökké így se lesz majd.
Asonban szóra ösztökéli a lant
A sórtalan, a hallgatag Muzsát is.
S — Licinius! — ne feledd, hogy Apolló
Sem ajzza mindig idegejt mint dalló.*

*Ha néhanapján rád szükség köszöntne,
Fogadd szíllárad azt s vigan köszöntve.
Ha pedigen fölédet kedvesőn
Lengne-lobogna szélben a vitorlád:
Csak vond be bölcsen duzzadó vitorlád!*

Haller Jenő.

Főmunkatárs: Brauner Lajos.

Nyilttér.*)

Tekintetes Szerkesztőség!

Kérem a mellékelt nyilatkozatoknak a nyilttérben való szives közlését.

A »Zalai Közlöny« legutóbbi számában »Hős tisztek« címmel megjelent cikk arra kényszerít, hogy ügyemmel én is a nyilvánosság elé lépjek.

Nem tudom felogni, hogy mily adatok alapján vedlett át a »Zalai Közlöny« kuruc buzogánya lágy pamaccsá, holott alig néhány hete még »vad haraggal« utasította vissza a »hős tisztek« abbéli kerteletését, hogy az őket felmentő és engem a piszokba taszító hadbírósi ítélet alapján szivja vissza februári láva-csúkját.

És nyolcadik világ-csodaként mégis megtörtént a második »Pálfordulás« is, mert bizonyára oly csengő, vagy lengő adatok tártak kardhegyén elébe, amelyek őt nemcsak hogy meggyőzték a »hős tisztek« ártatlansága felől, hanem még arra is készíteték, hogy fenkölt érzületükre dicshymnuszt zengjen.

Nöde végtére is megkeltelt a visszaszivásnak történnie, mert a »hős tiszteknek« bőrük épségben tartása miatt úgy látszik feltétlenül szükségük volt, no meg aztán hazánknak is szüksége van az ilyen hősköre, borulj hát porba cibél bagázs!

A hivatkozott hadbírósi ítélet, mely csak megkeresésem folytán adatott tudomra, szösz szerint a következőleg szól:

»Cs. és kir. 13. hadtest-parancsnokság. 882. eln. szám. — Novák, összetűzés katonatisztekkel. — Tekintetes Főszozolgabírói hivatalnak Csáktornyan. — Zágráb, 1908. évi április hó 28-án. — Sziveskedjék Novák Károly oitani takarékpénztári hivatalnokot a f. hó 9-én ide küldött beadványára, a mely; arról tudósíttatni, hogy a véghezvitt bírósági vizsgálat megejtette, miszerint nem ő volt a megtámadott, hanem Sertic Hérmann százados és Heinzel Vilmos hadnagy. — Miután ezek a tisztek az ellenük intézett támadásokot csupán visszautasították, és az önvédelem határait át nem lépték, nem lehetett őket a törvény határozványai szerint Novák Károly megárválása végett felelőségre vonni. — Aláírás. —«

Miután mindezek dacára fentartom azt, hogy én nevezett tiszteket sem előzőleg, sem azon éjjelen, semmiféle módon sem bántottam meg, még kevésbé állott akkoron szándékomban egymagamban kettőjük ellen támadólag fellépni és az özszen beidézett tanuk is az alábbi nyilatkozatok szerint akként látták és vallották az esetet, hogy azok alapján kétséget kizárólag lett volna megállapítható azon tény, hogy én — társaim elszéledése után magamra maradvam és mentem minden védelmi eszközöztől — anélkül, hogy támadóimmal szembe kerültem volna, hátulról, vagyis orozva bunkóztattam le: részemről az ügyet befejezettek nem tartom, hanem a hadbírósi ítélet megfelebbezve a legmagassabb fokig is elmenendek a méltó elégtétel einyérése végett.

Megjegyzem még, hogy az esetemet követő 5 napig vártam a fejjelentés beadásával azon hiedelemben, hogy az inzultáló tiszt rájövendő tévedésére, vagyis arra, hogy engem talán — másvalaki helyett — teljesen ártatlanul bunkóztott le és hogy ennél fogva keresés nélkül is megadja részemre a tisztességes elégtételt, de ehhez már ugylátezik hiányzott az erkölcsi bátorsága, miért is nyilvánvaló orvrámadás forogván fenn, a lovagias eljárás helyett a törvények előtt elégtételkeresést kellett választanom.

Csáktornya, 1908. május 15-én.

Novák Károly
takarékpénztári tisztviselő.

Nyilatkozat.

Alulírottak, kik Novák Károly takarékpénztári tisztviselő ur, ugy Sertic Hérmann százados és Heinzel Vilmos hadnagy között 1908. február 6. napján lefolyt a tiszturak részemről történt támadásnak részben-részben szemtanui voltunk, ezenel kijelentjük, hogy a hadbírósi kiküldöttje előtt tett vallomásunkat, melynek alapján Novák Károly ur ártatlansága és nevezett tiszturak részéről történt orvtámadás minden kétséget kizárólag megállapítható lett volna, továbbra is fenntartjuk az ezt esküvel is bizonyítani bármikor hajlandók vagyunk. Kijelentjük továbbá, hogy a »Zalai Közlöny« megjelent »hős tisztek« című közlemény minket is érintő azon része, mely szerint a tiszturak utját állottak volna, szemem-szedett valótlanlanság, azonrésze pedig, mely dicshymnosokat zengedezik, Pekár kiténő művének »Pénc Ó Felségének« egyik szomorú jelenete.

Csáktornya, 1908. május hó 14.

Verhár Márton s. k. Himfy Béla s. k. Sray György s. k.

Ifj. Szlrik Frigyes s. k. Hopp Eduárd s. k.

Himfy Győző s. k. Takács György s. k.

Nyilatkozat.

Melyszerint alulírottak, mint folyó évi február 6-ára való éjjelen szolgálatot teljesített rendőrök kinyilatkoztatjuk, hogy Novák Károly takarékpénztári tisztviselő urat ért insultus alkalmával a zárda tájékán tartózkodva a nyilván a kávéházakból egymást 10—30 lépésnyire követő csoportokban hazatérők előttünk való elvonulása közben sem szóváltást, sem pedig összetűzést nem észleltünk; alighogy az előhaladó csoportok a volt Neumann-féle sarokháznál elszéledtek, minden észrevehető előzmény nélkül onnan útteleléseket halottunk, és a helyszínére sietve az egymagára maradt és minden védelmi eszköztől ment Novák Károly urat útésektől kezével a fejét fogva jajgatni hallottuk, a nyilván a Novák Károly urat segítségére siető Himfy Viktor urat pedig a földön heverni találtuk, mire Novák Károly urral volt társaság néhány tagja és más arra haladók is a helyszínére siettek, de közbenlepésüknél folytán már mitsem tehettek. A hadbírósi ítélet ez volt vallomásunk s ezt esküvel is bizonyítani bármikor hajlandók vagyunk.

Csáktornya, 1908. május 15-én.

Medved Ferenc s. k. rendőr.

K. V. Turk Károly
Korleza István s. k. névű.

*) E rovatt alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Sve pošiljke se tično zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Prodajna cena je:
Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert let 2 kor.
Pojedini brjji koštaju 20 fill.

Obznanje se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÖCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlasnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Učiteljska sednica.

Vu prošlim broju smo na kratkoma spisali, da su učitelji medjimurski 7-ga o. m. obdržali svoju redovitu sednicu vu Ráckanizsi. Koj je još ne bil na onom kraju, on nepozna lepotu našega Medjimurja. Moremo reći, da ga nē mesta v čelim Medjimurju, koje bi vu lepōti moći bilo prisposodobiti k Strigovi. — Več od sv. Martina proti Strigovi zdizeju se z lēve strane mali brēžuljski, koje da čovek gledi, vidi se mu kak da bi jednu prelepu kartu imel pred sobom s raznovrstnimi farbami. Tu se zeleni jedna tabla samum pšenicum, poleg nje žito ili protuleta sētva, pod bregom lepe senokože s još lepšim sadovnjakom. — Z lēve, z dēse stranjke samo drēvjē, sami sadovnjaki i ove v cvētu. Čovek se nemre dosta nagledati ovoga cvētņjaka tak je lepī. Samo dē—dē je videti na bregu praznu liniju, na znamenje da je tam pred kratkim vremenom još rumeno vince raslo, ali nesrečna filoksera s fundala je rodovite gorice. Več su prekapani i denes več je amerikanska loza prezkzela mesto, ili pak drugo silje vidimo mesto trsja. — Čim dalje idemo proti Strigovi, stīm je lepša okolica. Prije, kak bi došli v Rackanizsu, z desne strani zasvēti se nam nekaj pred očmi. Kaj je to, pita putnik, kojemu je još nepoznata okolica. Mura — čuje se odgovor. Ona se vija sim i tam, kak da bi nam štela reći: i mene je Bog poslal sim, da povekšavam lepotu ovoga prelēpoga kraja.

Po takovoj panorami putovali su naši

učitelji v Rackanizsu, — de je več bilo sve priredjeno za goste, koji su zdalekoga puta došli sim. Vjuro ob pol 9 vuri je Ivko Janoš, štrigovski plebanuš sv. mešu služil v rackanižkoj kapeli. Po meši su svi učitelji ođieli v orsačku školu, koja je bila ov dēn sva nakinčena Tu moramo pohvaliti i druge obćinare koji su na čast gostom zastavimi nakinčili svoje hiže. — Več od Szt. Martina počemsi je de god, z lēve desne strani plehetala magjarska narodna zastava. Kak vugodno je kaj takvoga videti na granici, k tomu med takvimi ljudmi, kojim je materinski jezik slovenski! Ona zastava pokazala je nam, da i tu ima Magjarska domovina svoje verne sine, svoje vrēdne Medjimurce, koji su gizdavi na svoj orsag Magjarski, veseliju se, da se moreju zvati sini Magjarske domovine, koju štēuju, koju ljubiju, dok bu njim srđce tuklo.

Vu orsačkoj školi — kak smo več to spomenuli jenput, — je Grau Géza vučil decu, da pokaže, na kakov naćin je moći Medjimursku decu najleži navćiti na magjarski jezik. Za tim se počela sednica, na kojoj je Bezenhofer Mihály predaval, kak se imaju upotřebiti kipi, koje je on sam risal, pri vućenju magjarskoga jezika. Nazadnje su na predlog predsjednika izrekli navučitelji, da budu k letu svoju redovitu sednicu vu Drāvavásárhelju držali, de bu se školska zastava blagoslavljala.

Po sednici su se odpravili učitelji Kozma baćiju na obed. Koj je samo jen pogled hitil tu na stol, šteri je bil priredjeni za goste, več si je mogel naprē zračunati, kakve

hrane dođu gori. De se tak lēpo prestira, kak tam, ondi nedođe pred gosta prosti »gulyás« nego nekaj finešega. I tak je bilo. S izvrstnim obedom i s finim vinom čakal je Kozma rēdke goste, koji su od početka do kraja dobre volje bili. I kak svigde, de se kaj takvoga pripravlja. tak i tu čule su se napitnice. Ruzsicska Kalman kr. inšpektor nazdravil je Apponyi Albert grofa, kulturnisministra, Zrinyi Károly direktor čakoske preparandije grof Batthyány Pál főispána, Danitz Sándor štrigovski učitelj Brauner Lajosa, kakti predsjednika učiteljskoga društva, Ruzsicska Kalman Zrinyi Károly direktora, Rhosöcy Elek Margitai Jožefa, bivšega direktora čakoske preparandije, Belec Ede štrigovski notarjuš sve učitelje, Tihanyi učitelj kr. inšpektora. Međ ostalimi zdigel se gori Purics Lukač, štrigovski kapelan i vu magjarskim jeziku lepī govor držal, vu ime svećenićtva. S ovom prilikom mogel je g. kapelan videti, na kuliko poštuju naši učitelji jednoga svećenika, kojemu na srđcu leži dobro Magjarske domovine. Ako on tak čuti kak je govoril, — vu čem nebi radi dvojili — onda s skrljakom doli. Takov svećenik je vrēden da ga štujemo i ljubimo, kakti rođeno dēte slavnoga Medjimurja. Ar on je pravi Medjimurec, v Hodošani rođjen i kakti takov nemre niti nesme biti neprijatelj naš. Barem njegove reći to kažeju da se neče oddružiti od onih, koji s težkim trudom slinuju i deje, plemenite cile Magjarske domovine. I ako bi i da dal zrok na to, da ga šumljivim okom gledimo, mi mu radi oprostimo ove pogreške, samo da bu

Z A B A V A.

Zakopani kinč.

Hajdari Matek je imel jednoga grunčića, male gorice i poleg jeden falat, s detelom posejanu zemlju.

Na početku hladne i deždovne jeseni je stari Hajdari sbežezal. K sebi je dozval svoje dva sine, Petra i Mišku pak njim ustmenoga testamenta predal.

Stareši Peter, kojemu je bila žena Jana, je dobil gorice; a Miška je herbal detelišće.

Drugi dēn posle smrti staroga Hajdaria ide Peter jutro rano vu gorice, koje nisu daleko od sebe bile. — Došavši tam i ogleđava se, vidi, da njegov brat Miška s motikum na pleći, mu se približava.

— Kaj delaš tak rano tu? — zapita ga.
— Neboj se, nečem ti grozdje pojesti.
— Kaj si tak rano tu s motikom delal?
— Vidiš? Sem ja povedal — odgovori Miška.

— Kaj?

— Ni sem zadovoljen sa zadnjum voljum našega oca. No, kaj me tak čudno

glediš? Naš otec ti je imel tajnosti, koje je nam nē mogel povedati. Glej! On ti je navek marljiv človek bil, pak smo niti jednoga fillera ni herbalu vu penzi. On ti je moral penze ili vu tvojih goricah, ili na mojem detelišču zakopati, zato sem s motikum tu. Vidiš da sem kopal.

— Zato si došel tak rano da je najdeš? — zapita ga jalno Peter.

— Zato. Vidiš, naš pokojni otec je bil straho tatom, zato je sam hodil vun. Moğuće, da je penze tu skrill.

Peter premišljava.

— No? zapita Miška.

— Morti imaš prav — odgovori Peter. Ali zakaj si mi nē predi povedal. To moram i ženi Jani povedati.

— To mi je tak naglo došlo na pamet. Znaš kaj, idi po svoju ženu, a ja budem dale kopal, ako kaj najdem budemo se bratinski delili.

Peter se žuri dimo. Na kratkoma povē svoji ženi kaj je čul od brata.

Žena ga sa odprtimi vustmi posluša i sili muža, da nebi pre kesno došli na lice mesta.

— Tu su dve motike, hodj, da ne zamudimo.

Obedva žuriju se ta. Miška kopa nadalje na svojem detelišču, a Peter pak Jana počeuju gorice kopati.

Vu najvećšem poslu počne Jana.

— Glej Peter, Miška ti hoće bogatoga Haramije kćer vzeti za ženu, pak sigurno oče nekakvoga lepoga dara kupiti svoji zarućnici. Veruj on ti nas bude vkanil. A zakaj nē si vu jutro sam došel vun.

— Istinu govoriš.

Objaki sve bolje zakriju nebu i počne hladēn dežd cureti. Miška bez reći motiku dene na rame i žuri se pod sušu.

Peter pak Jana pohlepno dalje kopaju. Kad spaziju, da Miške nega, od škuljaju se na Miškovo detelišće, da pogledneju kaj je kopal.

— Miška bolje kopa kak mi — veli Jana. Dežd sve bolje curi, dok su do kože mokri postali morali su dimo pobēći.

Drugi, tretji den i više tjednovo su kopali dok je Miška svu detelišće na opak obrnulo, a Peter pak Jana su sve trsje sfondali.

Vnogi su se njim smejali, a vnogi pak s njimi zaufali.

vu budućnosti naš prijatelj i boril se za ono, kaj potrebuje od jednoga takova zakon i domovina Magjarska.

Nazadnje nemrežno prepustiti, da ne pohvalimo našega iskrenoga, dragoga prijatelja, koj nam je k srdbu prirašćen, i to je Cinzek Istvan učitelj. Tak verno dvoriti, ka je on svoje kollege dvoriti? — no, to je redko da videti. Neznam, jeli on kelner v »Grand Hotelu« dvori tak povoljno svoje goste, kak je ov svojem prijateljom. Ne ga bilo v onoj grozovito velikoj sobi čoveka, kojega nebi on pred svojimi očmi držal, jeli je podvrjen onak, kak mora biti. Trudil se neprestano, — bez toga, da bi on sam jel ili pil — samo da se nebudu njegovi prijatelji tužili, da su ne bili dobro podvrženi. — I ne samo on, nego s jednim rečjum svi, koji su okolo njega bili, zaslužili su si, da nje pohvalimo za one trude, koje su podnesli on. den, samo da vugodneše uspomene odneseju sobom gosti k svojem domu. I naj budu osvedočeni, da Medjimurski učitelji nebudu tak hitro pozabili Rackanizsu.

Politički pregled.

Magjarsko orsačko spravišće je opet skupa. Sada raspravljaju orsački proračvun i to već po novim poslovniku, jer se obstrukcija jako grozi redovitom miru. Horvatski ablegati bi jako radi opet nemir napraviti. Ali to jim nebudu išlo po rukom, jer ih nije dosta. Med horvatskimi ablegati je govoril i Supilo magjarski. Vu svojem govoru je spomenuval, da magjari hočeju poplaviti celu Horvatsku. Dragi medjimurci, vi dobro znate, da kuliko slobode imate vi tu, vu obćini govorite megjimurski, vu cirkvi megjimursku svoju reč čujete, a oni siromaki magjari koji su vu Slavoniji i vu Horvatskoj, akoprem jih je četiriput više, kak vas vu Medjimurju, nesmeju magjarski Boga moliti, nemoreju se magjarski spovedati, nesmeju magjarski popevati vu cirkvi, a popi navěk proti njim prodekujeju. I takvi popi su je koji bi radi zagiftale magjare. No onda samo gledite dragi medjimurci, da tko više trpi ili magjari ili horvati? Ja znam dobro, da vas više pozna Horvatsku i Slavoniju. Tam gde su vlahi pred petde-

set ljetmi svinje pasli, tam sada magjari orjeju i raste glasovito silje. Vlahi su poginuli, jer nisu hoteli delati, a magjari su se obogatili, jer marljivo krčiju, obdelavaju zemlje. Još i den denes nebi vu Horvatskoj beli kruh jeli, da nebi se ta doselili magjari. Vi znate dobro dragi medjimurci, kakve hiže imaju zagorci te jeli su ove hiže čiste. Ja vam morem reći, da su te hiže još palače prama onim, koje vlahi imaju. Svinja človek kokos sve skup stanuje vu jednoj kolibici.

Magjari su donesli svetlo med te narod. Magjari su bili Apostoli. Krčili su delati su znojili su se i ovo sada i vu Slavoniji lèpa pšenica raste. Vidite zato su srditi horvati na magjare. Što je leni, on je naveke hud na marljivoga.

Supilo, koj sada tuliko govori proti magjarom, je prije dva ljeta do neba dičil magjare. 1906-ga leta aprila 16-ga je pisal vu »Magyarorszagu«-u jednu molbu, k magjarom, da naj njega i njegove pajdaše pomoreju zebati za ablegate Magjari su to načinili, jer nesu još poznali one ljudi, koji su okolo Supilo. Pak i zato jer je onda Supilo vu novinah proti Jelaciću pisal, zatajil je tak rekuč, da je horvat a sada ga vidite kak je zahvalen magjarom. Vezda bi progutal magjare, ako bi mogel. Tak vam je zahvalen taj vitez magjarom. a ravno tak su zahvalni oni drugi vlahi, magjarom zato, jer su je delati navčili.

I to je znamenita stvar, da su jednu magjarsku školu zaprti hoteli horvati. Vu Krestalovcu je takaj magjarska škola, kam samo magjarska deca idu i glej, horvati bi radi, da ovi magjari, koji su sini malo vekšega naroda malo vekše zemlje kak je horvatska i koji su vu Horvatskoj ravno tak doma kak vu Magjarskoj jer su pod magjarskom svetom korunom, pa da ovi magjari postaneju horvati. Hvala magjarskoj vladi, da pod obrambu zeme magjare, jer drugač bi je horvati pojeli

KAJ JE NOVOGA ?

— **Vrème.** Još nê tak zdavnja tužili smo se na vrème, da je mrzlo i podjedno curi deždj. Mislili smo, da niti nebu već

protuletja, tak je nevugodno vrème bilo. Jen i drugi zdihaval si je, daj Bog donesi jentput toga majusa, da se rešimo zime i vziavamo lèpoga protuletja. Došlo nam je. Ali kak? S velikum sušum. Od jutra do večera puše topel jug, tak da se sve suši. Osobito protuletna sètva trpi od toga jako vnogi i vrti. Ječmeni, zob i povrtelje se već pari od velike suše. Ali kaj moremo proti tomu? Nikaj. Jedino gospodin Bog more proti tomu pomoći, čovek nê. Osobito v polju. Doma već je moći pomoći. Malo je takovih hiž, de nebi bil zdenec. Zalèvajmo onda drèvje, povrtelje neprestano, ako očemo, da nam protuletno delo nebu zaliman. — Napunimo vjutro kad ili kakovu drugu posudu s vodom, pustimo čez den stati, kaj se malo stopi i s tim zalèvajmo. Najbolje je v jutro zalèvati. Koj je v jesen ili letos na protuletje sadil drèvje, on nesme niti jeden den prepustiti, kaj nebi zalèval. S tim se brani mo doma proti suši, dok se nam Bog smiluje i podeli vugodnu rosicu.

— **Poreznim uredu** je od majusa 15-ga počemši do septembra 1-ga od 8 vure v jutro do 1 vure popoldan odprt. Po 1 vuri već nišci nemre obaviti svoj posel vu uredu.

— **V nedelju ne smeti voziti z kolodvora.** Kossuth Ferenc, trgovački minister je oštru naredbu poslal k trgovačkim komoram, da od aprila 1-ga počemši se ona roba, koja z vagonov vun zmečeju nesme po nedeljaj dimo voziti.

— **Krvoločnost v ruskih rešti.** Iz Pétervara javiju, da su se v simferopoličkim reštu reštanti zcnunili i ravnitelja, njegovoga pomoćnika, dva pavitalje i doktora zaklali i zatim vušli. A v Jekaterinoslavu su reštanti bombu hitili vu onu hižu, de službeniki stanujeju i delaju. Bomba je eksploderala i od velike sile je zid, koj je zazidan okolo rešta, počil. Reštanti su nad ovu pokuju šteli vuji ali stražari su nje spazili i strelali na nje. Deset njih je odmah mrtvih ostalo na mestu.

— **Jurak su odsudili.** Jurak Zvonimira, plebanuša sv. Jurske fare je čakoski kr. sud zbok puntarije na 300 korun odsudil. — Jurak je proti tomu appeleral.

A nam nêhotoce dojde na pamet ono

Miška je žalosten bil, ar su mu penezi potrebni bili za ženitbu. Zato je marljivu vun hodil na zemlju pak je kapal, ali sve zabadavo. — Pod večer ide vse zamišljeni dimo i sastane se s Maricom, koja mu lju-bezno vu oči gleda i tužno pripovèda, da su njeni roditelji još ni prevoljili k ženitbi. — Siromaski Miška nije mogel reći zmoći da ju obatrivi ar je peneze nikak nê mogel zmoći.

Tak je tuguval čelu zimu. Spočetka protuletja se Miška okuraži, lèpo se obleče pak ide vu ime Božje k Haramiji, de su ga već čekali, ar mu je put zaljubljena Marica napravila.

Po navadnim pozdravu i prošnji veli Haramija;

— No sinek, vu nečem imaš prav, gda našu kćerku prosis. Morem reći, da nesi si hudo zebrao. Onoga kinča, kojega nesi mogel skopati ve prinasa iščes vu Marićini osobi.

Žena Haraminka se nasmejala. Marica se začerlenila pak s boka sramežljivo pogledne na Mišku. Miška na nju žalostno, a onda obdeva zamišljeno na pod.

Za kratek čas si Miška premisli, kuraža ne zapustime, ve ali nigdar.

— Zato sem došel dragi Haramija, da budem znal obćem sem. — Ja pak Marica smo se već naravnali, samo očemo znati vaše nakanenje. Kinča već donese marljivi posel i blagoslov Božji.

— Dobro govoriš sinek. Vidim da ti je na dobrom mestu pamet, odgovoi Haramia. Daklem vi dva ste se već naravnali i to želiš, da se ve ja nek odlučim? No, Marica ve mahom obini Mišku pred tvojim otcom i materjom. Pošten je dečko.

Marica si je ne dala dvaputa reći, nego se hiti na široka prsa Miškova i sladko ga skušuje.

Za kratko vrème je čelo selo saznalo da su pri Haramiji zaruki bili i vnogi su čestitali Miški, ar su ga radi imeli.

Samo Peter je mučal Ni je hotel veruvati, da to bogatu pucu njegovomu bratu daju za ženu.

Jana na padne Petra.

— No vidiš, sem rekla da ju bude zadobil. Morti je Miška itak nekaj našel.

— No pak kaj bu ve? pita Peter.

— Bedak si, znaš! — klamfa Jana.

— Bedak? To je lahko reći.

— Miška ti mora priznati koliko je

našel i mora polovicu nam dati. Ne! vekšu stran, ar si ti staresti.

Ov hip stupi vu hižu Miška sa rezprestranemi rukami, da od veselja ogerli svojega brata. Ali Peter se steže, a Jana čevkeče i od jala srdito vikne na svaka:

— Kaj si napravil?!

— Zaručil sem se s Maricom, to očem.

— A penezi? koše Jana dalje.

— Peneze? Kakve peneze? pita začudjeno, vrhu takvim ponašanju, Miška. Kaj mislite, da sem za istinu našel?

— Glej sa mo Peter, kak se tvoj brat dobro zna zatajiti!

Ve zgrabi muža za pruslek, pak ga potegne pred Miška. Peter je kipel od srdca i rući nad svojim bratom:

— Polovica je moja, znaš, ja sem staresti.

— Kaj ste obnoredi? — odgovori mirno Miška — Im su vam znam nê za istinu pamet vzeli oni penezi?

— Još ti vupaš govoriti? zazdira se serdito Jana, pak išče kolica.

Miška gleda jeden čas nêmo to bedariju, oberne se, pak jih bez pozdrava ostavi i odide.

Peter se luti, hiče svakojake reći na ženu, a ona, kakti fina klamfarica, ne mu

pitanje: Da bu jenput kraj tomu? Da bu jenput mir sv. Jurskoj fari? To je itak strašno!

— **Nova željeznica.** Med Alsó-Lendva i Muraszombat kaniju novu željeznicu delati. Već se gibleju pod voditeljstvom grofa Batthyány Zsigmonda, da pošleju malbenicu k ministeriumu. Željeznica bi 32 kilometre bila duga i koštala bi po prilici 3 milljone 2 sto jezer korun. Iz toga bi orsag platil 548 jezer korun, 192 jezere se nadjaju dobiti od Zala- i Vasvarmegije, a 358 jezer pak bi one občine platile, čez kojih bi prek išla željeznica.

— **Reguliranje.** Daranyi Ignac, minister zemeljskih poslova, je već predložil novi zakon ora. spravišću glede reguliranja vode. — Za ovaj cil je ne menje kak 192 milljonov korun zeto gori. Z ovih strašnih penez od 1908. leta počemši svako leto 7 i pol milljonov zahasnuju Dravu budu tak regulirati, da budu mogli parobrodi hoditi tijam do Zakana, a tam svu robu prek daju državni željeznici. Za reguliranje Mure je 9 milljonov korun zeto gori.

— **Tuča.** Vu ovoj velikoj vrućini se ne moći čuditi, ako za tuču dobijemo glas. Z najkše zime smo preskočili najenput v najveću vrućinu. Toplomer 24—25 gradušov (C) toplote kaže v sunci. — Iz Zalalövő javiju, da je tam najpredi veliki viher nastal, a zatim gusta tuča curela, koja je v polju i v sadovnjaki veliki kvar zrokuvala.

— **Dobri šogori.** Schaffer Kalman je tak rad imel svojega šogora, Tompa Karolya, da mu je prošli tjeden glavu preljuknjal, tak ga je zbil.

— **Blagoslavljanje sv. Križa.** Lěpa svečanost se obdržavala majušā 10-ga vu Felsővidafalva občini. Najme Kranjčec Jakab i njegova žena su lěpi križ dali postaviti, kojega je denes tjeden blagoslovil Robert Rozman, gvardian čakoskoga kloštra. S njim je došel vun i pater Gabriel, vikarius. Najpredi je išla processija na lice mesta, de križ stoji, kojega je gvardian blagoslovil. Po blagoslavljanju je gvardian lěpi govor držal. Po prodiki su se odpravili svi vu cirkvu sv. Vide, de se sv. meša služila na čast sv. Jozefu. Zatim je bil obed pri Kranjčecu, koj je križa dal postaviti. Zvun patrov je

do trideset gostov bilo pri njem koje je on lepo, podvoril. Popoldan ob 3 vuri je pater vikarius sv. blagoslov služil. Svi gosti, koje je prijel k sebi Kranjčec, se nemreju zadosta nahvaliti, kak fino gostovanje je priredil hižni gazda, koj se opet raduje, da je imel sreću svoje prijatelje pri svojoj hiži videti. Naj služi ov plemeniti čin na diku božju, radost i čast hižnomu gazdi, i na veselje svim vernim keršćenikom.

— **Statistika.** Vu prošlim fertalju leta, kak to javi varmegijski ališpan, se njih je v čakoskim kotaru narodilo 513, vumrlo je 361; v preločkim kotaru se njih je rodilo 419, vumrlo 324. Takviše se njih je narodilo v čakoskim kotaru 152, v preločkim 95, v celom Medjimurju anda 247.

— **Za Pöörške i Pöörte** pogorelce sledećih su darovali:

Kristoffalva. Toplek Antal 1 K. Hutinec Katalin 1 K. Novák Andás 1 K. Csucsek Iván 1 K. Vugrinec Iván 1 K. Mikolaj György 1 K. Vugrinec György 1 K. Bedics Florián 1 K. Mikolaj József 80 f. Kozol Mihály 1 K. Kovacsics Mihály 20 f. Kovacsics György 20 f. Kovacsics Ferenc 20 f. Horváth János 20 f. Bedics Tamás 40 f. Mrázovics Iván 40 f. Novák András 20 f. Prekszavec Jakab 40 f. Mikolaj György 40 f. Mikolaj József 40 f. Bedics Iván 20 f. Dobranics Györgyné 1 K. Toplek József 60 f. Jarni Florián 80 f. Mikolaj Antal 30 f. Horváth Bertalan 40 f. Kuzstec Margit 40 f. Jarni Antal 40 f. Radikovic Iván 40 f. Vugrinec István 60 f. Mikolaj Imre 80 f. Dolovics Márk 40 f. Jarni Iván, 30 f. Toplek Iván, 60 f. Szternad Vince 40 f. Mikics Mátyás 40 f. Toplek Jakab 30 f. Fanzsol István 30 f. Mikolaj Tamás 20 f. Mikolaj Mihály 60 f. Mikolaj István 40 f. Malekoci Iván 40 f. Tkalec István 60 f. Mikolaj Mihály 40 f. Vinkovics Florián 60 f. Okresa Imre 40 f. Kvasz Pál 50 f. Dolovics Iván 10 f. Dolovics Ferenc 10 f. Mikics István 30 f. Se skup 25 kor. 70 fill.

Zsedény. Dobranics József 40 f. Dobranics Ignac 50 f. Jambrosics Ágota 20 f. Vurucis Iván 40 f. Kralics Boldizsár 50 f. Vugrinec András 40 f. Pocsekajec István 20 f. Mungyar József 1 K. Scsuri Mária 1 K. Tomasics Lőrinc 60 f. Pecik Péter 40 f. Szerpak Vince 10 f. Goricanec Pál 2 K. Jalsovec Iván 30 f. Novak Éva 20 f. Kralics Mihály 20 f. Petkovics Pál 20 f. Goricanec Imre 1 K. Ratajecz Mihály 40 f. Novak Roza 40 f. Scsuri Tamás 20 f. Vidovics Elek 40 f. Kiszalak Ádám 2 K. Salari Teréz 20 f. Gunyies Katalin 20 f. Ratajecz Bálint 20 f. Szakacs György 2 K. Dobranics Ilona 40 f. Zadravec Margit 1 K. Radikovic Balázs 30 f. Vidovics Iván 60 f. Marcsec Boldizsár 40 f. Se skup 18 kor. 30 fill.

Majuš.

Poslušajte draga bratja
Kaj ču vam povedat ja
Kak lěpo i vu veselju
Nam je došla doba ta.

Sad je došlo protuletje
To već anda znamo svi,
Da se vsakim vrtu ruža
Vu majušu čerieni.

Zato anda draga bratja,
I sve mile sestrice,
Ja vam oču podeliti
Vuzmene pisanice.

Tak najpredi vi junaki
Pisanicu dajem vam,
I veselje v ovoj dobi
Svega srca želim vam.

A vi mlade devojčice
Koje para nēmate,
Već se najte žalostiti,
Pisanica vašā je.

I vi bute draga bratja,
Pisanicu došli,
Koji ste vu hižni zakon
More biti stupili.

Vi snešice, šogorice,
Pisanica vašā bu,
Veselite se i radujte,
Vu mesecu majušu.

Vi starčeki i starice
Pisanicu dam i vam
Sveti Jozef obranitelj
Neka bu na pomoć vam.

Tak i vi mala dečica,
Koja v školu hodite
Jednu lěpu pisanicu
Vu majušu dobite.

Majuš mesec kak si lěpi,
Kak si lěpi cvetači?
Po šumicaj i po gmajni
Mi spěvaju ftićeki.

I ribice ke vu vodi
Gori doli plavaju,
I vu ovoj lěpoj dobi,
Veselo se igraju.

Sve zverine i ftićice
I črveki pod zemljum
V ovim inajušu mesecu
Vesele se med sobum.

Stožil:

Andrašec Florian.

B. M. Nagyfalva. Beküldött cikkét helyszúke miatt csak jóvó héten közölhetjük.

je dužna ostala i tak se je celo selo vrho njih smejalo.

Za nekoje vreme se Miška oženil.

Miška je bil dobra duša. Marljivo je obdelaval zemlje, nije bil pijanec i zato ga je svaki poštuval.

Na jesen se svaki pripravljaj na bratvu. Miška nije imel gorice i tak na manjkanju drugoga posla je njega zgrabila žela za penezi. Jeden den mu na pamet dojde, da bi dobro bilo još jedanput kopati. Vzeme si motiku, pak ide na detelište. Tam počne opet kopati detelište kre Petrovih gorici.

Drugi den dojde vun Peter i Jana, pak kruto kričiju na Miška, da njim zemlju na njihove gorice hie.

Miška samo dalje kopa. Na jedanput mu se motika zaseče vu jeden kamen koj je na komadiće sirom letel. Još nekoji put mahne, nekaj se vrhne i Miška vidi jedno kmično prelo pod sobom. Ve se leže na črevo pak gleda vu to luknju i vidi nekaj se žuto svēti nutri. Drhtajuć segne s rukom nuter i vun potegne dva zaklece sa cekini.

Ve veselo kriči.

— Našel sem kinča

Na ovo kikanje dobežiju susedi, Peter i Jana.

Kinča, Kinča, gde je? pita svaki.

— Tu je, veli Miška.

— Peter odmah zgrabi jednoga, Jana drugoga.

— A ne tak, veli Miška ja sem našel.

— No Pak naj ti bude ov, veli Jana, pak si vekšega zeme i s Petrom mahom dimo se žuriju.

— Putem grize Jana svojega tovaroša.

— Ti si stareši, vekše je tvoje.

— Budi tiho Jana, ideju za nami.

— Norc! mermra Jana. Miška je mlajsi pak je ve bogateši kak ti.

Jeden čas ideju zamišljeni i veselo jeden kre drugoga.

— Znaš kaj, počne Jana, mi zatuzimo Mišku, kak se podufal našu meju bantuvati bez našega dopušćenja.

Peter postoji i premišlava. Na jedanput vudri žena po pleći i reče:

— Ti žena imaš pamet! Miška mora jamu zakopati, meju zravnati i sve vu red staviti. Naj trošil!

Drugi den idi Peter k bratu i potrebuje odujega, da mu tam novu gradju napravi i sve vu red stavi.

— Sem naprē znal odgovori Miška. Nemreš ti bez toga biti, da se ne bi serdil name. Nečem se stužavati. Ako očeš se naravnamo. Koliko očeš?

Peter nije stel verovati, da je Miška tak veledušen i reče da se oče predi s Janom spominati.

Dojde dimo i predstavi to ženi.

A ona počne larmati, da su se svi susedi zbežžali.

— Zato tak govori, ar nas je okral.

Peter ide nazaj.

— Jezero cekinov očem, veli serdito, drugač te vrešt zapreju.

— Nikaj ti nedam, Janč^u, reka, da smo jo okrali. Dobro je. Ve ti nikaj nedam, znaš Peter. Nikaj!

— Pak naj bude, veli Peter i odide dimo.

Peter doma povē sovji ženi kak je shodil.

— Tak je nejboljel! Naj bude pravda! Sve peneze potrošim, ali i on. Barem mi bude mirno dušno spoznanjel...

Pataki Viktor.

Osztály- sorsjegyek

eredeti áron kaphatók:

Strausz Sándor

könyvkereskedésében

Csáktornyan.

371. 341. és 156. 1908. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. 102. cz. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírótság 1908. évi V. 146 228 és 222 számú végzése következtében Binder Netti, Gross M. és Fehér és Krausz javára Schwarz Mór drávavásárhelyi lakos ellen 100 kor. 98 f. 49 k. 30 f. 48 k. 40 f. s jár. erejéig 1908. évi április hó 9-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglal és 620 koronára becsült 1 kerékpár, 1 tizedes mérleg, 1 var-

rógép, szoba butor és üzleti felszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. járásbírótság 1908-ik évi V. 146 222 és 248 sz. végzése folytán 100 kor. 98 fill. 49 k. 30 f. és 48 k. 40 f. lökékövetelés, s jár. erejéig Drávavásárhelyen leendő megtartására

1908. évi május hó 22 napjának d. u. 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 769

Csáktornya, 1908. május 10.

Csak 18 koronáért szétküld utánvétel az ORSZÁGOS POSZTÓKIVITELI ÁRUHÁZ Budapest, VII., Versey-utca 2 szám egy férfiöltönyre elegendő 3 méter finom fekete, sötétkék, szürke vagy barna szövötet vagy kamgarnt. 717 6-6

717 6-6

755 3-50

4 miniszteri jóváhagyás.

- 1.) A berlini földművelésügyi miniszter úrtól II/20 07.
- 2.) A kopenhágai belügyminiszter úrtól XII/20 06.
- 3.) A hesseni nagyhercegségnél a belügyminiszter úrtól IV./13 07.
- 4.) A berlini földművelésügyi miniszter úrtól X./15 07.

„RATIN” mint legbiztosabb eger- és patkányirtószert van elismerve. Több külföldi polgári és katonai hatóságok elismerése.

1 adag patkánybacillus 3 korona; 1 adag egerbacillus 1 korona 80 fillér.

Prospektus kívánatra ingyen. — Nagyobb területen az irtást garanciával elvállalja

„Ratin” bakteriológiai laboratórium részvényszerűsége

magyarországi vezérképviselője és egyedárúsítása

HAAN BÉLA

Budapest, VII., Rottenhiller-utca 26/8.

BUTOR

Asztalos és kárpitozott valamint vas- és rézbutorok nagy raktára.

Schwarz Lipót Varazdin.

Legelőbb legelőnyösebb bevásárlási forrás teljes menyasszonyi kelengyék, szállodák vendéglők és magánosok részére.

Képes mintakönyv kívánatra ingyen.

505 22-26

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Által a legelőnyösebb árak mellett ajánlatosak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, löhère-cséplők, szélítő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, azénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlőmalmok, egytömeges szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Partoljuk a HAZAI kereskedelmet!

Szén-, Koks-, Briket-, Kövácscsén- és antracit-fogyasztók,

gazdák, gyártelepek, kereskedők, intézetek, — mielőtt szükségletüket fedezik, — bizalommal forduljanak

Radnay Károly céghez

BUDAPEST, Váci-körút 78.

Sürgöny-cím: ANTRACIT, BUDAPEST.
Interurban-Telefon 164.

Legkiválóbb minőségek, különlegességek, összes ipari, gazdasági és házi cselokra
Gőzszántásra és cséplésre rendeléseket későbbi szállításra már most feladni kérem.

I. Árverési hirdetés.

A csáktornyai kir. jbiróság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd mint néhai Vutsák Miksáné szül. Zagorszki Amália követeléseinek behajtására kirendelt ügygondnok végrehajthatónak Matosa Mihály és neje Golubics Erzsébet felsőmihályfalvai lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyben az árverést az 1881 évi LX. tc. 144, 146 és 147 §§. alapján elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 1000 k. tőke, ennek 1902. dec. 24-től járó 8%, kamatai, 70 k. 80 f. perköltség továbbá 260 k. tőke ennek 1902. dec. 27-től járó 8%, kamatai 54 k. 90 f. perköltség, valamint 407 k. tőke, ennek 1902. dec. 4-től járó 8% kamatai, 8% késedelmi kamatai, 60 k. 20 f. perköltség, 40 k. 20 f.-ben megállapított árverés kérelmi költségekből álló követelése kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. jbiróság területéhez tartozó a murasiklósi 259 sztkvben 349/b hrsz. szántóföld 1 hold területű az 1881. LX. tc. 156 §-a alapján egészben 94 k. becsáron, a murasiklósi 379 sztkvben 418 hrsz. szántóföld 1184 négyzetöl területű a hivatkozott tc. 156 §. alapján egészben 98 kor. becsáron, Murasiklós községházánál

1908. évi június hó 2. napján délelőtt 10 órakor

a felsőkirályfalvi 3 sztkvben 4 hrsz. 69 népsors. ház, udvarral, 188 □öl területű a hozzártartozó aránylagos legelő és erdőillelőséggel 360 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 103 sztkvben 243/b hrsz. szántóföld 721 □öl területű 160 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 126 sztkvben 3/c hrsz. gyümölcskert 48 □öl területű a hiv. tc. 156 §. alapján egészben 14 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 63 sztkvben 292 hrsz. ingatlanból 1380 □öl területű a hiv. tc. 156 §. alapján egészben 318 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 276 sztkvben 292 hrsz. szántóföld 316 □öl területű 38 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 329 sztkvben I. 603/b hrsz. rét 160 □öl 506/b hrsz. kert 623 □öl területű 180 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 322 sztkvben 3/b hrsz. gyümölcs 47 □öl területű a hiv. tc. 156 §-a alapján egészben 14 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 332 sztkvben 144 hrsz. rét 191 □öl területű 24 k. becsáron, a felsőkirályfalvai 335 sztkvben I. 154/a hrsz. rét 213 □öl 503/a hrsz. rét, 162 □öl 506 hrsz. kert 622 □öl 243/a hrsz. szántóföld 721 □öl 364 k. becsáron a Felsőkirályfalva községházánál

1908. évi június hó 2-án délután 3 órakor

a VII. hegykerületi 178 sztkvben 381 hrsz. gyümölcs és szőlő 1300 □öl területű ingatlanok a hiv. tc. 156 §. alapján egészben 497 k. becsárban a VII-ik hegykerületi községházánál

1908. évi június hó 3-án délelőtt 10 órakor

Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Arverezni kívánók tartoznak a becsár 10 százalékat készpénzben vagy óvadékképes papírban kiküldött kezéhez letenni és pedig 9 k. 40 f. 9 k. 80 f. 36 k. 16 k. 1 k. 40 f. 31 k. 80 f. 3 k. 80 f. 18 k. 1 k. 40 f. 3 k. 49 f. 35 k. 40 f. és 49 k. 70 f.

A kir. jbiróság mint telekk. hatóság.

Csáktornya, 1908. márc. 12. 765

SIEG. FISCHL & Co. Klagenfurt

rozsszesz, sajtolt-élesztő- és malátagyár.

Ajánlja:

pékeknek nagyon fontos

MALTOSIN-ját (sütőmaláta.)

713 7—10

A süteményt sokáig friss és izletes állapotban tartja, azt könnyűvé, tetszősebbé teszi és szép színt, tartóságot ad. Megtakarít sok tejet, cukrot. Képviselet és raktár Csáktornya és vidékére:

Stráhia Testvérek Csáktornya.

Ugyanoda naponta friss élesztőt szállítunk.

Keil-Lakk

legkitünőbb mázólo szer puha padló számára.

716 6—6

Keil-léle viaszkenőcs kemény padló számára.**Keil-léle** fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.**Keil-léle** arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.**Keil-léle** szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégnél Csáktornyan, — Horvát A. Varazdin.**TIRGRAM-POR**

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegekben —30, —60, 1. — és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis poloskák ellen üvegekben —40, —80, 1.20, 2.60 és 5. K. kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

Kapható: **Stráhia Testv. és ifj. Premecz Miklós cégnél.****Árlejtési hirdetés.**

Domásinec község képviselőtestületének határozata folytán a teljesen átalakítandó

iskola építési és felszerelési munkálataira

Domásinec község bíró házában 1. évi május hó 21. napjának d. e. 9 órájára nyilvános szóbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Kikiáltási ár 19735 korona 30 fillér, melynek 10 százaléka bánatpénz fejében leteendő.

Az építkezési feltételek a dékanoveci körjegyzői irodában betekintheők.

Kelt Domásinecen, 1908. május hó 5,

Brenner Mihály

körjegyző.

Dominkó György

bíró,

757 2—2

paros s kereskedő előfizetőink czégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetőink névjegyzéke.

iparos s kereskedő előfizetőink czégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

Bádogos:

Hübsch Manó, (faezénraktár) Csáktornya
Dorner Sándor "

Börkereskedő:

Máyer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Butorraktár:

Schwarz Lipót, Varaždin
Butor és koporsóraktár.
Horák Ödön Csáktornya

Czipész:

Masztinak József, Csáktornya

Divatáruház:

Herzer Izidor, Csáktornya
Liszt és Brodnyák, Stridó

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Épület és műlakatos:

Rosenberg Sándor Csáktornya

Férfi szabók:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferenc, szabó Csáktornya

Férfi és női divatárak:

Zrinyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedések:

Schwarz Mór kereskedő Drávavásárhely
Todor R. utóda, Csáktornya
Gráner Testvérek, "
Mráz testvérek, "
Ifj. Premecz Miklós, Perlak
Sostaries Pál, Szombathely
Szeiverth Testvérek Vesselényi-utca

Kávéházak:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "
Gerstmann Lipót, "

Kékkfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai Csáktornya
készíti a híres »Gloria« sósorszeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzay Mátvás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varaždin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolczer József, Csáktornya

Szobafestő és mázó:

Vidovics János Csáktornya

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Üveg és porcellánkeresk:

Tódor. R. utóda, Csáktornya

Úri- és női divat, játék és díszműárak:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Prostenik Gusztáv, Csáktornya
Bernyák Károly, utóda "

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Deutsch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely
Kovács Mihály korcsmáros Drávavásárhely
Hajas József, Csáktornya
Pecsnornik Ötő, "
Hencsey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Mráz Jenőné, "
Prusztz Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Mihálics Ferenc, "
vendéglő a vasúthoz

Singer Salamon, Szoboticza
Kalchbrenner Ferenc, Stridó

Szabadalmazott »Kristály« borszűrő gyár:

Herczog Sándor vasuti vendéglős Csáktornya

Nyári mulatóhely:

Ifj. Knortzer Károly vendéglője Szentilona

Zongora készítő, hangoló és raktáros:

Wogrincics Ferenc, Nagykanizsa
Erzsébet királyné-tér 10

Könyv-papír- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.

Férfi, női- és gyermek eső- és napernyő-raktáramat

teljesen kiárusítom.

Hallatlan olcsó árak!

764 2-3

ZRINYI VIKTOR

divatáruháza, Csáktornya.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill
Buza	Pšenica	20.00 —
Rozs	Hrż	16.00 —
Arpa	Ječmen	12.00 —
Zab	Zob	13.20 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.50 —
Fehér bab uj	Grah beli	14.00 —
Sárga bab	zuli	12.20 —
Vegyes bab	zinésan	12.00 —
Kendermag	Konopljenosem	22.50 —
Lenmag	Len	21.50 —
Tökmag	Koštica	22.00 —
Bükköny	Grahorka	12.35 —

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30-50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet.

Halászlati, vadászati, torna, vívó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkék üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

20 koronán aluli rendelések, csakis a pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők.

607 18-52

Görcsillapító és szélhajtó

hódanycsöppek

1844. óta elismert legjobb háziszser az étvágy emelésére és az emésztés előmozdítására.

Egy üveg ára 1 kor.

Kevesebb mint 2 üveg (ládával együtt 2 K. 50 fill. utánvétellel) nem küldhető. Kapható:

BITTNER GYULA, gyógyszerárban

GLOGNITZ (Alsó-Ausztria.)

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvérségnél, csúznál és meghűléseknel, bedörzölésekpen használva.

Figyelmestetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—80, K.1.40 és K.2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Türk József gyógyszerésznél, Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerárja az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5. uo.

Mindennapi szétrűdés.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságú Földmivvelésügyi miniszterium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint

válogatott első osztályu sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvevő, valamint ugyanily alanyokra nemesített, tenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csomege faj

gyökeres fásoltványok

kerülnek ezen évben nálunk eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,

632 13-16 TAPOLCZA, (a Balaton mellett.)

Értesítés.

Van szerencsém a nagyrédmű közönség b-cses tudomására adni, hogy Csáktornyan a „Csáktornyai Takarékpénztár R.-T.” épületében **DÚSAN FELSZERELT**

óra-, ékszer- és látszerészeti áruüzletet

nyitottam. — A legjobb minőségű schweizl zseb-, lalt- és ébresztő-órákat, arany-, ezüst- és kinaezüst **DISZTÁRGYAKAT** tartok raktáron.

Nagy választék ajándéktárgyakban!

Javításokat pontosan, gyorsan és jutányosan eszközölök.

Szives pártfogását kérve maradok teljes tisztelettel

Rosenfeld J.

Egy jó erkölcsű lutt tanulól felveszek.

753 3-*

Motorvevők figyelmébe!

Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30

Ajánlja ugy cséplési, mint melomüzemre kitűnően alkalmas, legegyszerűbb benzínlokomobiljait, melyek V. ker., Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor

üzemben megtekinthetők.

Teljes jóállás

kifogástalan

üzemért!!

Üzemzavarok kizárva! Bámulatlan egyszerű szerkezet!

13-14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen!

Olcsó árak részletfizetésre!

200 db elismert levél a Magyarországon üzemben levő motorokról. 644 15-28

Császárfürdő Budapestén.

Nyári és téli gyógy-

hely a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kenes hévvízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vizfürdők. Ivó-kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Több uj, vagy kijavított

fedeles kocsi

(készpénzért vagy régivel való be-csereléssel) helyszűke miatt jutányosan eladó.

767

Paksicza Flórián
Csáktornya, Rákóczi-utca.

Egy jó zongora

áthelyezés miatt, **80** koronáért **azonnal eladó.**

Cím: Állami ovoda

Dráskovecz

766

u. p. Murakirály.

A Csáktornyai Gőzmalom Szövetkezet

1908. május hó 24-én délután 2 órakor tartja meg Csáktornyan a „ZRÍNYI” szálloda nagytermében

Csáktornyai Gőzmalom és Villamtelep Részvénytársasággá való

ÁTALAKULÓ KÖZGYŰLÉSÉT

melyre a t. c. szövetkezeti tagok, valamint az új részvényaláírók ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT :

1. Jelentéstétel a szövetkezeti üzletrészek átcsereléséről és a további részvényalírásról és a történet befizetésekről.

2. A Csáktornyai Gőzmalom Szövetkezet igazgatósági tagjai mint alapítók által f. évi április hó 12-én kibocsátott tervezet, ugyanis a szövetkezeti vagyonbetétre vonatkozó elszámolási alap jóváhagyása feletti határozathozatal.

3. A szövetkezeti igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a felvett mérleg megállapítása és jóváhagyása.

4. Megállapítása a szövetkezeti üzletrészek után adandó részvények számának és további vagyonbetéte ellenértékezési módzatának.

5. Az elszámolás megejtése végett 6 tagu, felére szövetkezeti igazgatósági tag és felére új részvényesekből álló bizottság kijelölése.

6. Alapszabályok megállapítása.

7. A Csáktornyai Gőzmalom Szövetkezetnek 300,000 koronás alaptőkéjű részvénytársasággá való átalakulása feletti határozat.

8. A Grünwald Ignác és fiai és Grünwald Sándor tulajdonát képező a csáktornyai 1044. számú telekjegyzőkönyvben 462/a|2/a|1 hrsz. a. felvett ingatlan, a rajta levő gőzmalom és villamtelep és összes ingóknak megvétele feletti határozat.

9. A keresk. törvény 183. §. szerint már kinevezett 7 tagból álló igazgatóságnak 2—4 új tag választása által való kiegészítése.

10. A felügyelő-bizottság megválasztása.

11. Az alapítók részére felmentvény megadása iránti határozat.

Csáktornya, 1908. május hó 16-án.

Az alapítók.

Keresk. törvény 155. §. Az alakuló közgyűlés határozatképesnek akkor tekintetik, ha abban személyesen, akár képviselve legalább hét oly aláíró van jelen, kik az alaptőkének legalább negyedrészt képviselik.

E gyűlésen minden aláírt részvény egy szavazatot ad, de tíz szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

A szövetkezeti mérleg az érdekeltek által a szövetkezeti irodában betekinthező.